

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

заняття (вступна частина заняття), обмін думками студентів і викладача (доцента, професора) у форматі «запитання – відповідь» (основна частина); доповідь за темою практичного заняття за визначеною тематикою (заклучна частина – отримання теми доповіді, домашнє завдання: підготовка матеріалів доповіді та надсилання до відповідної групи на платформі дистанційного навчання Office 365 «Microsoft Teams»);

- контроль формування рухових здібностей. При виконанні практичного завдання, що викладене у відеоматеріалах, студент, за допомогою поширених моделей фітнес-браслетів і мобільного додатку «Mi Fit», у режимі онлайн, фіксує параметри, які зафіксовані при виконанні фізичних вправ: кількість елементарних локомоцій, величину подоланої дистанції, показники енерговитрат, частоту серцевих скорочень, пульсометрію, показники артеріального тиску, температури тіла та ін. Після закінчення практичного заняття, через мобільний додаток «Mi Fit», студент надсилає отримані показники до відповідної групи у «Microsoft Teams» для обробки викладачами кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я. Крім цього, найбільш сучасні моделі фітнес-браслетів дозволяють отримувати показники швидкості подолання дистанції у режимі онлайн за допомогою систем супутникового позиціонування GPS (Global Position System);

- залікові вимоги: 100% участь у заняттях з використанням дистанційної платформи Office 365 «Microsoft Teams». Пропущені заняття відпрацьовуються згідно чинних положень ЗДМУ. Допуск студентів до складання заліку здійснюється відповідними деканатами (Досвід проведення занять з дисципліни «фітнес-технології» з використанням дистанційних форм навчання в умовах глобальної пандемії, яка спричинена COVID-19 [Текст] / Е.Ю. Дорошенко, А.М. Гурєєва, О.Є. Черненко, І.О. Сазанова // Проблеми здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії : матеріали VI Всеукраїнської дистанційної науково-практичної інтернет-конференції. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – С. 219–222.).

Висновки. Дистанційні форми навчання з дисциплін «Фізичне виховання», «Фізичне виховання і здоров'я: курс за вибором», які впроваджено в Запорізькому державному медичному університеті, на основі використання Office 365 «Microsoft Teams» у поєднанні з використанням поширених моделей індивідуальних фітнес-браслетів з відповідними програмовим забезпеченням «MI FIT» і системами супутникового позиціонування GPS (Global Position System) дозволяють забезпечити ефективне проведення практичних занять в умовах карантинних обмежень, які спричинені глобальною пандемією коронавірусу COVID-19. Досвід роботи професорсько-викладацького складу кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я свідчить, що найбільш ефективною, в умовах карантинних обмежень, є змішана форма проведення практичних занять (онлайн у синхронному відеоформаті). Викладений методичний підхід є достатньо ефективним і може бути рекомендованим для впровадження в практичні заняття з фізичного виховання в закладах вищої освіти.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ НА КАФЕДРІ ФІЗКОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Каплаушенко А. Г., Самелюк Ю. Г., Фролова Ю. С.

Ключові слова: інноваційні методи викладання, дистанційне навчання, сучасні методики у навчанні.

Сучасний світ диктує свої вимоги до викладання тієї чи іншої дисципліни. З настанням пандемії COVID-19 всі сфери життєдіяльності людини піддавалися змінам. Сфера освіти також не є виключенням. З березня 2020 року згідно до наказу ректора університету на кафедрі фізикоїдної хімії практичні та лекційні заняття з дисциплін, що викладаються, проводяться в режимі он-лайн.

Сьогодні дистанційного навчання – це насамперед навчання з використанням інтернет-технологій. Загалом воно потребує значно більше часу на підготовку до заняття,

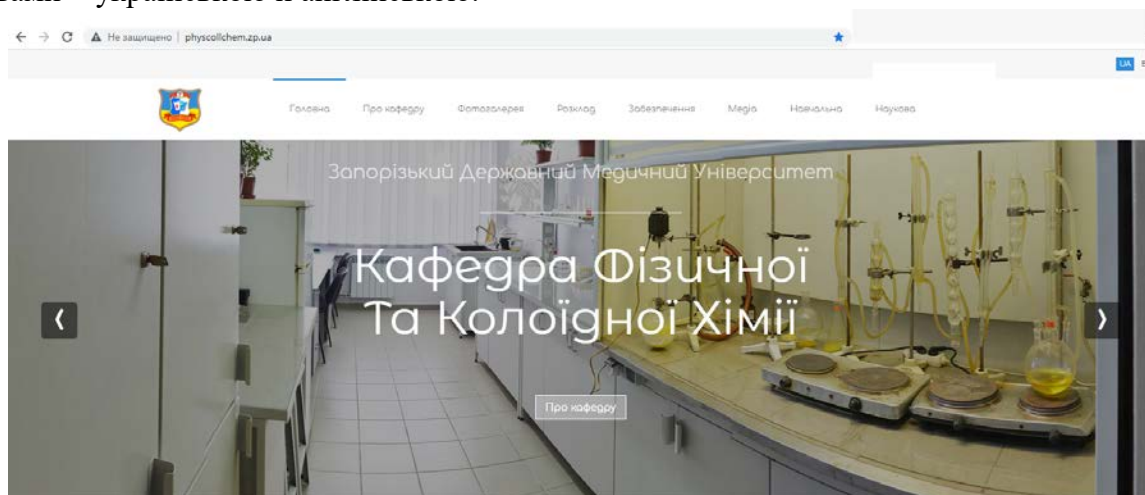
а далі – на виконання завдань й аналіз звітів. Тому вартий уваги менеджмент часу, який викладач і студент використовують на дистанційне навчання. В умовах карантину одночасне масове звернення до цифрової освіти є, звичайно, вимушеною мірою.

Основною платформою роботи зі студентами обрано сервіси на базі Office 365, в т.ч. MS Teams.

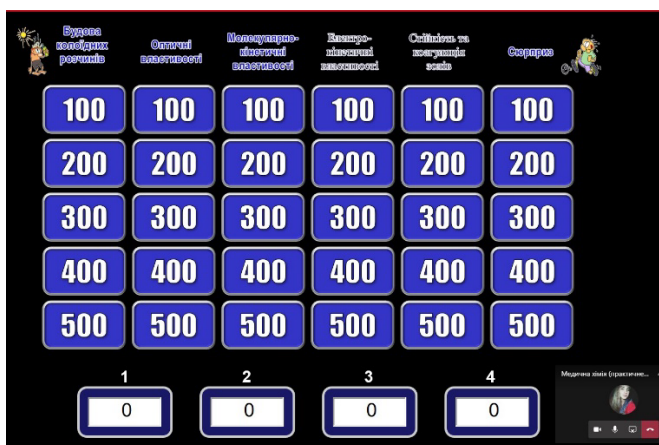
Кафедра фізколоїдної хімії дотримується вектору заданого положенням університету «Про організацію освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 за змішаною формою навчання з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS-Teams». Це в повній мірі дозволяє викладачам університету та студентам дотримуватись невідхильного курсу розроблених сілабусів та робочих програм.

Інтерполюючи онлайн режим на роботу кафедри фізколоїдної хімії ЗДМУ можна виділити основні методики викладання, що були б неможливі без використання MS-Teams на платформі Office 365.

Зокрема основний масив інформації в умовах пандемії студенту потрібно розбирати знаходячись дистанційно, тому для цього кафедрою фізколоїдної хімії створено власний сайт <http://physcollchem.zp.ua/>, завдяки якому студент може опрацювати всю необхідну інформацію для підготовки до практичних занять та ліцензійованого іспиту «КРОК-1. Фармація». На нашому сайті можна знайти: відеолекції та лекції у вигляді програми PowerPoint, відео лабораторних робіт, відео розбору тестів КРОК для студентів очної та заочної форм навчання за спеціальністю «Фармація», методичні рекомендації щодо кожного заняття та іншу необхідну інформацію. Сайт представлений двома мовами – українською й англійською.

Перед викладачем в дистанційному навчанні постає одне з головних завдань – мотивувати студентів навчатися за будь - яких умов і навіть дистанційно. І ми робимо все можливе, щоб їх зацікавити. Для цього на лекціях та практичних заняттях викладачі використовують додаткові інтерактивні методи викладання – це дискусії, робота у групах, інтерактивні презентації, мозкові штурми, дебати, навчальні квести, тощо.

Під час проведення занять додатково застосовували ряд цікавих сервісів. Наприклад, <https://learningapps.org/>, завдяки якому можна перевірити та відкоригувати засвоєні студентами знання у вигляді хімічних кросвордів та інших цікавих завдань, таких як Знайти пару, Знайти слова, Перший мільйон, Пазл.

Назвіть адсорбент, що є найбільш ефективним при адсорбції речовини із водного розчину?

A Активоване вугілля **B** Біла глина

C Силікагель **D** Кварц

Модератор (Ірина...)

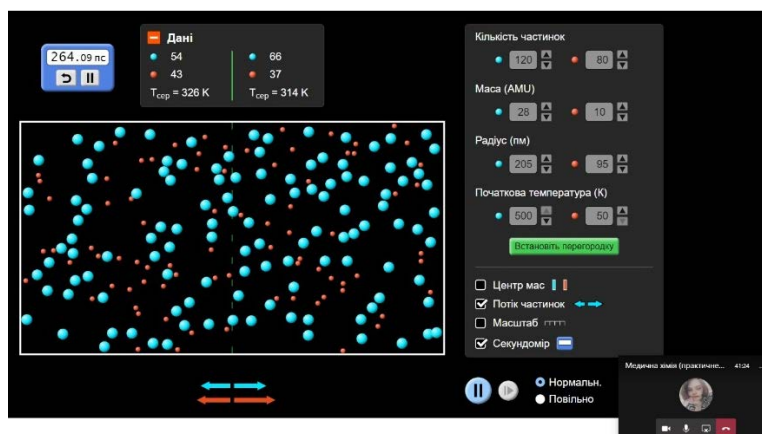
Вопрос 20 (Вертикальное):
 Метод, що є складовою частиною еферентної терапії

Ответ:
 В

В С Х Ц Ж
 С Ь Р О М А Т О Г Р А Ф І Я
 К О Г А Ц Я
 Г Е М О Д І А Л І З
 В О Д А
 А Н І О Н А К Т И В Н І
 Д І Ф Ф Е Р Е Н Ц І Я
 П Р Е Й Н Д Л І Х А
 П І П Ь Н І С Т Ь

Модератор (Ірина...)

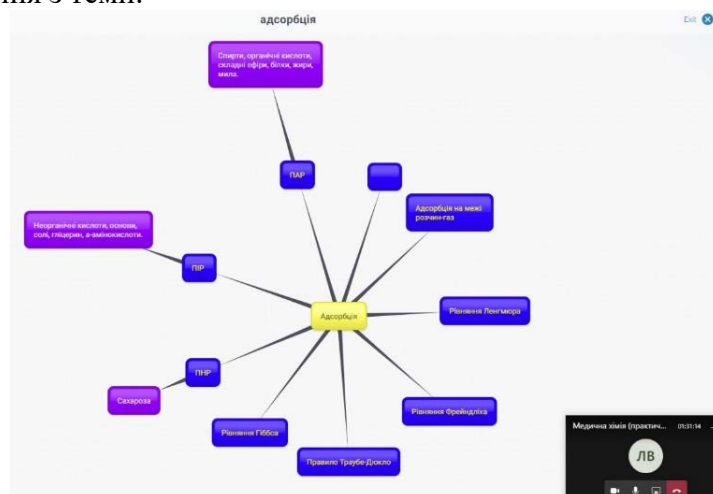
Такий сервіс як phet.colorado.edu допомагає демонструвати ті чи інші хімічні та фізичні явища завдяки інтерактивним симуляціям.

Сервіс <https://create.kahoot.it/> дозволяє в кінці лекції або практичного заняття швидко перевірити ступінь засвоєння матеріалу.

На підсумкових заняттях активно застосовується сервіс <https://bubbl.us/>, завдяки якому студент може виділити основні поняття з теми та поєднати їх між собою, щоб закріпити знання з теми.

Результат такої роботи навч: майже цілковита відсутність незадовільних оцінок і пропусків.

Тестування в ході дистанційного навчання проводяться завдяки Ратосу, сервісу MS Forms та програми Kahoot. Трикратне тестування дає гарні результати при підготовці до «КРОК-1.Фармація», щоб студенти краще запам'ятовують матеріал.

Безумовно, створення дистанційних інтерактивних курсів потребує від викладачів копії, але цікавої роботи, пов'язаної з опрацюванням нових технологій, підготовкою відповідних матеріалів, налаштуванням курсів під авторську методику викладання, постійною їх підтримкою та оновленням. Але стрімкі процеси розвитку інформаційних технологій уже неможливо зупинити.

На думку студентів, дистанційні інтерактивні заняття не мають емоцій, суб'єктивного ставлення викладача до студентів та є дуже прозорими для оцінювання знань.

В ході проведення дистанційного інтерактивного навчання можна визнати, що багатогранна робота, яку проводять викладачі кафедри фізколоїдної хімії ЗДМУ, є ефективною завдяки модифікації методичних підходів завдяки комп'ютерним навчальним он-лайн програмам та сервісам, в тому числі MS Teams та іншим сервісам на базі Office 365.

Завдяки дистанційному інтерактивному навчанню:

1. Створені та посилені усі технічні вимоги для реалізації інтернет-технологій навчання.

2. Викладачі кафедри здійснюють майже цілодобове дистанційне навчання. В тому випадку, коли студент не має змоги підключитися до заняття в той час, коли воно відбувається, він зв'язується з викладачем в будь-який вільний час і виконує всі необхідні завдання, щоб отримати оцінку, завдяки додатку MS Teams

3. Викладачі кафедри оволоділи новими інтерактивними методами проведення практичних та лекційних занять, в тому числі і тими, що знаходяться на платформі Office 365.

4. Постійно оновлюються та додаються відеоматеріали лекцій, лабораторних робіт та відео з розбором тестів для підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК-1. Фармація», які можливо інтегрувати в навчальний процес завдяки MS Teams.

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ФТИЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ

Разнатовська О. М., Ясінський Р. М.

Ключові слова: змішана форма навчання, фізизіатрія.

Вступ. Уже протягом року заклади вищої освіти в умовах епідемії COVID-19 застосовують нові умови навчального процесу. Так у Запорізькому державному медичному університеті було впроваджено змішану форму навчання у режимі реального часу згідно розкладу із застосуванням дистанційних методик викладання. Університет надав можливість усьому професорсько-викладацькому складу працювати із програмним пакетом Office 365, зокрема із платформою MS Teams. Ця платформа багатofункціональна, дає можливість як проводити практичні заняття в онлайн-режимі у вигляді співбесіди зі студентами та інтернами, так і демонструвати їм різноманітний матеріал у вигляді презентацій, відео, наглядного матеріалу (рентгенограми та ін.), тощо. Також MS Teams дозволяє створювати студентам індивідуальні завдання у різних форматах та встановлювати час на їх виконання.

Основна частина. Навчальний процес за змішаною формою на кафедрі фтизіатрії і пульмонології організовано наступним чином. Перед початком практичних занять викладачі кафедри створюють розклад у календарі MS Teams (який відповідає розкладу лекцій та практичних занять у поточному навчальному році у режимі “Real-time”). Створюються групи згідно шаблону, ідентифікація групи відповідає затвердженому порядку і відповідає рубрифікації електронного журналу <https://asu.zsmu.zp.ua>. В розділ «Навчальні матеріали» додаються необхідні навчально-методичні матеріали (лекції, посібники, посилання на літературу тощо) для підготовки студентів й інтернів до